

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogrsko deželo za vse leto 25 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za en mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano s pošiljanjem na dom za vse leto 24 K, za pol leta 12 K, za četrt leta 6 K, za en mesec 2 K. Kdor hodi sam po pošti, plača za vse leto 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za en mesec 1 K 90 h. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poština. — Na naročbe brez istodobne vpošiljativne naročnine se ne ozira. — Za oznanila se plačuje od peterskopne peti-vrste po 12 h, če se se oznanilo tiska enkrat, po 10 h, če se dvakrat, in po 8 h, če se tiska trikrat ali večkrat. — Dopolni kaj se izvolé frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnštvo je v Knafovih ulicah št. 5, in sicer uredništvo v I. nadstropju, upravnštvo pa v pritličju. — Upravnštvo naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne stvari.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34.

Posamezne številke po 10 h.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

Naše srednje šole in moderno prirodoznanstvo.

I.

Blesteča predavanja navdušenega mladega prirodoslovca g. Grošlja so spravila med nami nekatera temeljna spoznanja modernega prirodoznanstva v tok širnega zanimanja. Seveda se je lotilo stvari tudi klerikalno časepisje. Iz prepada svoje nevednosti se je oglašil »Slovenec« in je z brezmejnimi predrznostjo seveda brezuspešno odklanjal to, kar je predavatelj imenoval najpomembnejše pridobitve svobodnega človeškega duha. Po »Slovenčevem« mnenju bi se o modernem prirodoznanstvu niti ne smelo javno razpravljati, razumni ljudje naj bi kaj takega ne poslušali, najmanj pa predstojniki šolskih oblastev. Udeležba nekaterih višjih šolskih dostojanstvenikov pri Grošljah predavanjih je »Slovenec« tako razgrela, da se je spozabil in zakričal nad njimi, kakor da stoje pod njegovim poveljstvom liki navadne teroristke. Ta zoprni in brezuspešni napad je v meni in v marsikomu vzbudil vprašanje, kakovo stališče zavzemajo naše srednje šole nasproti modernemu prirodoznanstvu vobče in zlasti nasproti onim spoznanjem, ki jih je slavil predavatelj v »Mestnem domu«.

Kako duševno vzgojo je užival sin imovitega patricija pred petnajstimi stoletji? Učil se je čitati in pisati latinski jezik in povrh grščine, vadil se je kolikor toliko v matematiki, spoznaval je verouk religije svojega naroda, moralo, zgodovino in geografijo.

Ako bi tako pripravljeni mladenci vstopil v sedanjo srednjo šolo — ali naj bi ne našel v njej ničesar novega? Saj je vsa današnja omika različna od one v petem stoletju, nazori o prirodi, o človeku in človeški družbi so se bistveno izpremenili.

In kdo je zasnoval to razliko? Može svetovnega imena trdijo, da je čudoviti razvoj prirodoznanstva oni činitelj, ki je v zadnjih dveh stoletjih postavil vso civilizacijo na novo podlago. Oni razvoj je izvršil najobsežnejši duševni preobrat, kakršnega dotlej človeštvo ni doživelo.

Ali je toli važna izprememba ostala brez vpliva na šolsko vzgojo? Saj ima šola nalogo in namen, v mladi rod položiti temelj žive umstvene in čustvene olike svojega časa, ne pa mrtve preteklosti.

Še pred tremi desetletji je znameniti angleški znanstvenik in pedagog Huxley motreč starokopitno uredbo šol vzkliknil: »Moderni svet je poln artiljerije; mladi naraščaj pošiljamó vanj, da se naj bori za obstanek; oborožujemo ga pa z mrtim in ščitom staroveškega gladiatorja.«

Odtlej se je marsikaj izpremenilo. Na tem kraju se ne utegnemo spuščati v presojo vsega ustroja naših srednjih šol. Pač pa vzamemo predse učne knjige prirodoznanstva, ki se v njih rabijo. Osvedočiti se hočemo, ali in v koliki meri upoštevajo najvažnejša spoznanja nove dobe. Pri tem se pokaže, ali so oni, ki so se nekdaj izobraževali na srednji šoli, kot može upravičeni zanimati se za napredujoči razvoj prirodoznanstva, ali ne.

Današnja veda o prirodi uči, da je najvišja inštanca v iskanju resnice pričanje naših čutov — ne pa sklicevanje na katerokoli avtoriteto. Ona uči, da velja le znanstveni dokaz, utemeljen na eksperimentalni dejstvi. Tem potom je zasnovan moderni nauk o neizpremenljivih, večnih prirodnih zakonih, ki vladajo v brezmejnem vesemiru enako kakor v drobni kapljici.

Vzemimo v roke katerokoli srednješolsko učno knjigo fizike (Wallentinovo, Kristovo, Machovo, Senekovičovo, Čebularjevo itd.) ali kemije (Mittergerjevo itd.) — vsaka je povsem

novodobno prikrojena in temelji na teh pglavitnih načelih znanstva. Po navodilu profesorjev priroda sama razodeva dijaku gibanje zemlje in meseca; ona sama ga navaja, da spozna, kako so telesa zložena iz molekul in atomov, kako delujejo v njih prirodne sile privlačnosti in odbojnosti, toplotnega in svetlobnega gibanja, elektrike in magnetnosti. Priroda v eksperimentih razodeva ukaželjnemu mladeniču zakon o težnosti, in zakon o neminljivosti snovi in sile.

Kaže mu, kako se pretvarja v parnem stroju kemijska energija v toploto, toplota v napetost vodene pare in ta končno v mehniško silo, ki zažene kolo na stroju. O kakem nadnaravnem razodetju fizika ničesar in nikjer ne uči. Nekdaj je Jupiter pripeljal nevihtni oblak na obzorje in javljal iz njega svojo moč in svoj srd z gromom in strelo nad splašenim človekom. Današnji srednješolski dijak pa se uči, da ves oblastni nevihtni pojav vrše prirodne sile — v vsem neskončnem vesemiru pa za bogove niti prostora ni. In nikdo ne pogrša njih žezla. Človek je s strelovodom izvil božanstvu del njegove moči, tudi sicer je našel sredstev, da se v bran postavlja sovražnim nakanam nadnaravnih bitij — celo upreza prirodne sile, da mu služijo in opravljajo težka dela. Fizika in kemija učita, kako se utesnjuje delokrog bogov in širi oblast človekova, ter mu v tehniki in industriji odpirata vire udobnosti in blagostanja.

O vsakega srednješolskega abiturienta se pričakuje, da ima take nazore o prirodi in o razmerju človeka do nje.

Nikdo — to bodi naglašeno — se ne upira tej uredbi pouka v fiziki in kemiji. Niti teologi si danes ne bi upali ugovarjati, da bi kaj radi. Tudi bodoči dijaki škofovih zavodov se bodo morali učiti moderne fizike in kemije!

In e. kr. ministarstvo za nauk in

bogočastje, ki je vrhovna šolska oblast, je odobrilo in uvedlo tako zasnovane učne knjige za fiziko in kemijo, ker se edinole take ujemajo z nauki vede, ki se uči na vseučiliščih.

Ali je isto moglo zavzeti načelno drugo stališče glede botanike, zoologije in geologije?

Vojna na Daljnem Vztoku. Zadnja proklamacija generala Steslja.

Iz Čifua se poroča: Neki ubežnik iz Port Arturja, ki je te dni semkaj prišel, je prinesel sabo prepis zadnje Stesljeve proklamacije na posadko, datirane z dne 2. januarja t. l. Proklamacija se spominja junaških činov portarturske posadke in naglašja, da Japonci vedno ožje in ožje objemajo trdnjavo in da bi bil vsak nadaljni odpor navaden samoumor.

Ni težko, pravi nadalje Steselj, umreti za domovino, toda jaz moram imeti toliko odločnosti in hrabrosti, da trdnjavo izročim, ki je že izpolnila svojo nalogo. Mi nimamo nobenega brodograja več, katerega bi morali štiti. Uničili smo veliko japonsko armado, ki ni več sposobna, da bi se bojevala proti Kuropatkinu.

Nemški generalni štab o obrambi Port Arturja.

Glasiło nemškega generalnega štaba »Berliner Militär Wochenblatt« piše o kapitulaciji Port Arturja: Še nobeden na vodilnem mestu se nahajajoči udeleženec obrambe portarturske trdnjave še ni spregovoril in že se slišijo po časopisu glasovi, ki junaško posadko dolže, da je prehitro kapitulirala. V svojih obtožbah se opirajo na to, da je bilo za nadaljno obrambo še dovolj osebnih in materialnih sredstev, prezro pa pri tem, da razsodba o vprašanju, da-li bi se mogel Port Artur še nadalje braniti, ni toliko odvisna od teh faktorjev, marveč

zlasti od odporne sile posadke same in pozicij, nahajajočih se v streljni daljavi japonskih topov, kakor tudi od učinka, ki ga je napravilo obstreljevanje v mestu.

General Steselj je v teh okolnostih brez dvoma hvaležen, da ruski vojaški reglema zahteva, da se mora vsak poveljnik trdnjave, ki kapitulira, postaviti pred vojno sodišče. Če bi to sodišče končno prišlo tudi do mnenja, da bi se morda obramba še za kratek čas lahko nadaljevala, fakta sedemmesečnega junaškega in deloma uspešnega odpora vendrle ne bo moglo omajati. Japonci je stala osvojitev Port Arturja nad 50000 mož. K tej vsoti pa je treba še prištevati bolnike. Ker Nogijeva armada ni štela več kakor 60 do 70000 mož, znašajo japonske izgube v celam približno 100 odstotkov.

Z mandžurskega bojišča.

Iz Tokija se poroča: Po poročilih iz japonskega glavnega taborišča v Hsienhangu so Japonci v ponedeljek pregnali ruski konjeniški eskadron iz njegovih pozicij severozapadno od Vejčika. Japonci so uplenili nekaj konj in orožja. Neki drugi japonski oddelek je premagal Ruse pri Hanghengu. Rusi so izgubili okoli 20 mrtvecev. Japonci so ujeli 5 mož in so uplenili več konj in nekaj orožja.

Admiral Birllev.

Iz Libave se brzojavlja: Admiral Birllev, ki je imel nalogo, da nadzoruje armiranje tretjega brodograja in ukrene vse potrebno, da ladjeve čim preje lahko odpluje, se je vrnil v Kronštad.

Iz tega se sklepa, da so že vsa dela na ladjah 3. brodograja končana in da odpluje admiral Nebogatov te dni s svojo eskadro na Daljni Vztok.

Radi izdajstva.

Kakor se poroča iz Jokahame, je obsodilo vojno sodišče angleškega

LISTEK.

Gospa Angela.

Svetnik Ivo Grebin je hodil nekako razburjen po svoji sobi sem in tja. Prišel je bil do spoznanja, da je avskultant Mirko Tkalec zaljubljen v njegovo ženo. To spoznanje mu je bilo prav neprijetno. Še predno je bil stopil v zakonski stan, se je v mislih jako temeljito bavil z eventualnostjo, da se bodo raznovrstni mladi ljudje zaljubili v njegovo ženo in jej dvorili na žive in mrtve, a oženil se je vžle temu, ker si je domišljjal, da se mu ni bati nobenega tekmeča.

Zdaj pa se je resnično jezil, kajti Mirko Tkalec je svojo zaljubljenost tako očitno kazal, da je o tem govorilo že vse mesto. Svetnik Grebin ni bil še ljubosumen, samo njegovo samoljubje je bilo užaljeno, ker je videl, da njegova žena ne sovraži Mirka Tkaleca, nego ga še nekako protežira.

Toda svetnik Grebin je bil razumen mož, ki je vsako stvar natančno preudaril. Ko se je polegla prva nevolja, je temeljito razmišljal, kaj da stori in je prišel do sklepa,

da ne stori ničesar. Prišel je do spoznanja, da želi vsaka žena imeti okrog sebe nekoliko planetov, tudi če je njen mož ideal vseh idealov. Rekel si je, da je vedno tako bilo in da ostane vedno tako, dokler bodo žene nečimerne in moški zaljubljeni. In to ga je nekoliko pomirilo.

Razmišljeval je potem o tej stvari še dalje. Če je zakon narave tak, da hočejo žene imeti kar mogoče mnogo čestilcev, in da se moški zaljubljaajo tudi v omožene žene — si je rekel svetnik Ivo Grebin — potem je samo logično in pametno, da protežira mož tistega čestilca, ki se mu zdi najmanj nevaren.

Svetnik Ivo Grebin je na to vzel v pretres posamezne čestilce svoje žene. Vsakega je — seveda v duhu — vzel pod svoj kritični mikroskop in si ga natančno ogledal. In spoznal je, da je med vsemi čestilci gospe Angele najmanj nevaren Mirko Tkalec. In to je svetnika Iva Grebina popolnoma pomirilo.

»Če že mora imeti Angela posebnega in splošno pripoznanega čestilca«, je govoril svetnik Ivo Grebin sam pri sebi, »potem je še najbolje, da postane Mirko Tkalec deležen te časti.«

»Mirko Tkalec«, je dalje modroval svetnik Ivo Grebin, »je tako zaljubljen sam v sebe, da se v Angelo sploh ne more v toliki meri zaljubiti, da bi zamogel motiti moj zakonski mir. Mirko niti časa nima, da bi se zato zanimal in poskusil kak resen naskok. Če ni v pisarni, leta po mestu, da bi kje kaj denarja dobil, in če dobi kaj denarja, ga zopet skrbi, kako bi se ga najhitreje iznebil. Zanimajo ga samo kravate, novi kroji telovnikov in hlače ter nove fasone klobukov. Tak človek ni v stanu premotiti moje žene.«

Svetniku Ivu Grebinu se je zjasnilo lice in usmev zadovoljstva je legel na njegove ustne. Hodil je še vedno po sobi sem in tja, a zdaj se je njegovo oko zopet svetilo in veselo je žvižgal ljubeznivo operetno arijo. Med tem je razmišljeval in konkludiral dalje in prišel končno celo do spoznanja, da je pravzaprav nujno, da, neizogibno potrebno, da postane Mirko Tkalec splošno pripoznani čestilec njegove žene. Čestilec, ki je skromen, ki nima nič smelosti, ki je pa pripravljen žrtvovati se tudi na stroške svoje osebne komoditete, je bil direktno potreben pri hiši, zakaj svetnik Ivo Grebin je imel že

mного let znanje z gospo Karolino Zoričevno in vsled tega ni imel nič preveč časa za svojo ženo. Črnooka, strastna gospa Karolina Zoričeva je bila skrajno brezobzirna. Zlasti ni hotela nikdar upoštevati, da mora svetnik Ivo Grebin vendar sem in tja nekaj ur posvetiti svoji ženi. Zaradi tega je moral svetnik Ivo Grebin prestati marsikak konflikt in je že prebil marsikako hudo uro in zato je bil zdaj prav od srca vesel, da se je neopasni Mirko Tkalec zaljubil v njegovo ženo.

Svetnik Ivo Grebin se je bil poročil z Angelo Kristanovo nekako v naglici. Poročil se je ž njo, da se prikupi premožni svoji teti, ki mu je Angelo priporočala tako toplo, kakor da bi bila njena lastna hčer. Vzel je Angelo, ker je imela znatno premoženje, ker ni imela matere in se torej ni bilo treba bati tašče, ker je njen oče živel na deželi in ker se je hotel na ta način maščevati gospe Karolini Zoričevi. Zgodilo se je bilo namreč nekaj nečuvenga: gospa Karolina Zoričeva se je bila naveličala svojega ljubimca Iva Grebina, ga odslavila in si izbrala drugega. Ivo Grebin se je jezil, je klel, prisegal, da se maščuje in se je končno oženil.

Ivo Grebin ni bil več mladenič. Imel je že dobrih štirideset let na plečih, in ta leta so se mu tudi poznala, ker je bil poizkusil življenja sladkosti v obilni meri. Gospa Angela je bila komaj osemnajst let stara, ni poznala sveta še čisto nič in je vzela Iva Grebina tako ravno-dušno, kakor da niti ne sluti, kaj da je zakon. Vzela ga je, ker ji je to priporočala Grebinova teta in ker jo je k temu nagovarjal njen oče, ne da bi kaj premišljevala. Ko bi ji bila teta in oče svetovala, da naj gre v samostan, bi bila storila tudi to.

Komaj je bil Ivo Grebin poročen z Angelo Kristanovo, že se je oglašala gospa Karolina Zoričeva. Ivo in Angela sta bila na svojem ženitovanjem popotovanju prišla na Dunaj in sta hotela tam ostati štirinajst dni. Ostala sta pa tam le osem dni. Gospa Karolina Zoričeva je Iva Grebina dan na dan bombardirala s pismi in z brzojavkami, tako vztrajno in odločno, da ji je Ivo res odpustil zadnjo njeno nezvestobo — edenindvajseto v teku njiju znanja — da je pretrgal ženitovanjsko potovanje in se vrnil v naročje gospe Karoline. (Dalje prih.)

podanika Collinsa, ki je bil obdolžen, da je izdajal japonske vojaške tajnosti Rusiji, na 11 let prisilnega dela.

Državni zbor.

Dunaj, 25. januarja. Na predlog posl. Klofača so se morale interpelacije dobesedno predložiti. Poslanec Klofač je interpeliral zaradi izjave nemškega cesarja povodom odstopa dr. pl. Körberja, češ, da taka izjava, ako je res bila izgovorjena, zbuja mnjenje, da je bil Körber zastopnik pruskega kralja. — Posl. Malik je interpeliral zaradi rabe avstrijskega vojaštva pri ogrskih volitvah in zaradi vesti, ki jo je prinesel list »Zeita«, da Avstrija namreč prevzame v obmejnih ruskih pokrajinah posredovanje s svojim vojaštvom. — Nato je naznanil predsednik, da so izmed 181 nujnih predlogov vsi odtegnjeni razen 13. — Posl. Choc je govoril štiri ure o svojem nujnem predlogu glede spremembe § 8. brambnega zakona. — Posl. Baxa je govoril dve uri ter zahteval, da naj vojakov v predmetnih splošnih izobrazbah ne poučujejo častniki in podčastniki, ki navadno sami ničesar ne znajo, temuč v to poklicane učne moči. Nujnost predloga je bila seveda odklonjena. — Potem je posl. Choc utemeljeval nujni predlog o splošni, enaki, direktni in tajni volilni pravici. Govoril je češko. Za njim je govoril posl. Fresl, nakar se je sprejel konec debate. Češki radikali so hrupno ugovarjali, dokler se ni sprejel sklep, da se razprava nadaljuje. — Posl. Baxa je začel utemeljevati nujni predlog o nasilstvih proti češkim manjšinam. Nemški generalni govorniki so se vsakikrat odpovedali besedi, nakar so bili seveda vsi nujni predlogi odklonjeni. — Ob 10 uri zvečer sta se začela baron Gautsch in grof Vetter pogajati s češkimi radikali. Sporazumeli so se, da se danes ob 11. uri seja zaključi, jutri pa doženejo češki radikali vse nujne predloge do 4 popoldne.

Volitve na Ogrskem.

Budimpešta, 25. jan. Vkljub hudemu mrazu prihajajo volilci iz 30 do 40 km oddaljenih krajev na slabih vozovih na volišče. Taka požrtvovalnost pri neukem ljudstvu pač ne izvira iz političnega prepričanja, temuč je le dokaz, da imate obe stranki dobro z denarjem založene volilne fonde.

Budimpešta, 25. januarja. V Jolšvi so bili veliki izgredi povodom volilnega shoda. Lovci bolgarskega kneza, neki Kapušnjak, ki je bil doma na dopustu, je ustreljen. Dosedaj je volilno gibanje zahtevalo že osem človeških žrtve.

Budimpešta, 25. januarja. Kandidature ministrov Tisze, Nyirija in Hieronymija, ki vsi trije kandidujejo v Budimpešti, so baje v veliki nevarnosti ter je izid zelo dvomljiv. Minister Wlassics je umaknil svojo kandidaturo v svojem domačem kraju Čakovcu ter kandiduje le v Pečuhu. V Semjenu so opozicionarci zaigali dve hiši, na katerih so bile izobešene liberalne zastave.

Iz Srbije.

Belgrad, 25. januarja. Ministrski svet je imel včeraj sejo, ki se nadaljuje še danes. Oficialno se razglša, da so odstranjeni vzroki, ki so dali povod za razširjanje vesti o krizi.

Rusija pred revolucijo.

Petrograd, 25. januarja. Bivši moskovski višji policijski mojster Trepov je začel kot rthovni guverner z železno roko svoje delo. Nastanil se je v zimski palači. Policija »dela« noč in dan. V noči od ponedeljka na torek je izvršila na stotine hišnih preiskav in na stotine ujetnikov so prepeljali v trdnjavo. Witte kot predsednik državnega sveta in knez Mirsky kot minister notranjih zadev sta potisnjena na stran. General Trepov je dobil od carja brezmejno civilno in vojaško oblast.

Petrograd, 25. januarja. Sinoči je bilo mnogo velikih skladišč napadenih in izpropanih. Ropanja pa se ne udeležujejo štrajkujoči delavci, temuč razna predmestna sodrga. Ponoči se je

slišalo v raznih delih mesta streljanje, ki je istotako veljalo večinoma le roparjem.

Petrograd, 25. januarja. Med vojaštvom je začelo nevarno vreti. Vojaki so siti klanja lastnih bratov. Javnosti se skuša zamolčati, da so se trije polki uprli streljanju ter so od tedaj zaprti v vojašnicah. Skoraj gotovo jih pošljejo na bojišče.

Petrograd, 25. januarja. Dasi je na videz zavladal mir, se noče promet na nobeno stran razviti. Cene živilom so poskočile za 40%.

Petrograd, 25. januarja. Car je zapustil Carskoje selo ter baje bežal v palačo svoje matere v Gažino. Car je do skrajnosti obupan in pobit. Carevič, ki je sam na sebi bolešno dete, se je baje med preseljevanjem prehladil ter ima pljučnico. V Petrogradu so vse palače, kjer stanujejo veliki knezi in ministri, strogo zasedli vojaki.

Petrograd, 25. januarja. Včeraj so se nemiri obnovili. Vojastvo je zopet streljalo. Vojastvo je dobilo pomoč iz Revala, Minska in drugih mest. Kdor se postavi vojakom na pot, je takoj ustreljen.

Petrograd, 25. januarja. Raznaša se toliko pretiranih in izmišljenih vesti, da si je težko napraviti jasno sliko. Tako je tudi izmišljena vest o aretiranju Maksima Gorkega. Ravnotako se najbrž ne obistinijo vesti o požaru Carskega sela, o umoru velikega kneza Sergija v Moskvi, o razdjanju sibirski železnici i. dr.

London, 25. januarja. Verodostojna odlična oseba brzojavlja iz Petrograda, da so vse vesti v časopisih zelo pretirane. Položaj v Petrogradu je zopet miren, deloma se tudi v tovarnah že zopet dela, na drugih tovarnah pa so nabiti listi, da se v nekaterih dneh začne delati.

Pariz, 25. januarja. Zivila v Petrogradu in drugih velikih ruskih mestih se tako dražijo, da se je bati lakote. Potem bi bila revolucija seveda neizogibna. Ljudstvo bi se opijnilo z žganjem ter zbesnilo.

Petrograd, 25. januarja. V bolnišnicah in v mrtvašnicah se odigravajo strašni prizori. V bolnišnicah leže skupaj mrtvi in ranjeni. Videti je razstreljene glave, izbite oči, ljudi brez čeljusti itd. V neki bolnišnici so tri žene znorele, ko so našle svoje moke mrtve, oziroma umirajoče.

London, 25. januarja. V tajni ruski organizaciji delujejo tudi višji častniki in odlični možje iz vseh slojev. Le na ta način se je sedajno gibanje tako naglo razširilo do državnih mej.

London, 25. januarja. Kakor se poroča iz poljske organizacije v New Yorku je poljska vstaja s središčem v Varšavi neizogibna (?). Poljaki imajo tri milijone dolarjev revolucionarskega fonda in mnogo oboroženih organizacij tudi na ameriških tleh.

London, 25. januarja. O izgredih v Radomu se poroča, da je padlo 40 do 50 vojakov in še enkrat toliko štrajknjočih. Delavci so tudi naskočili javna poslopja z dinamitom. Zvečer je hodilo vojaštvo po mestu ter takoj streljalo, če se je le kdo pokazal na ulici.

Petrograd, 25. januarja. V Odesi se je začel štrajk z revolucionarskim gibanjem. V Revalu je tudi proglašen generalni štrajk, a nemirov dosedaj še ni bilo. V Kovnu so štrajkujoči preganili policijo ter razdajali policijsko poslopje. Tudi v Kijevu so naskočili delavci policijsko in vladno poslopje.

Pariz, 25. januarja. Revolucionarski odbor je carja obsodil na smrt. Iz Švice se vračajo ruski revolucionarski beguni v domovino.

K boju proti jetiki.

Priobčuje »Kranjskapodružnica avstrijskega pomožnega društva za bolne na pljučin«.

(Dolje.)

Boji omenjeno, da so naemnine za pranje sode večinoma manjše, nego se je spodobilo misliti. Pri tem postopajo ubožne komisije tako, da narode jetičnikom ali njih svojim samim, naj si poiščejo primeren sob in jih po privolnosti najamejo, najemnine, ki jo prejmejo komisije od mesta ali od družtev, pa same plačajo gospodarjem.

Zaradi smotovitvega postopanja bi bilo pač želeli, da bi vse dobro-

delno delovanje prevzela podružnica. Tistim jetičnim osebam pa, ki so že v ubožni preskrbi, ter tistim največjim ubožcem, katerim bi bilo iz higijenskih ozirov in v varstvo njih rodbin poiskati boljše stanovanje ali eno sobo prinajeti, naj bi ubožno oblastvo poskrbelo za potrebna sredstva. Da bi se v tem oziru postopalo složno, da bi se določile meje delovanja in določili tudi pripevki, ki bi jih dajalo ubožno oblastvo, to je jako želeli in je nujno potrebno. Saj dandanes že povsod razumevajo ubožno preskrbo v bolj modernem, racionalnejšem smislu. Upravičenost tega razumevanja je utrdil nemški zvezni urad za domovinstvo z odredbo z dne 9. oktobra l. 1901. Zvezni urad je teh misli, da so stroški za oskrbovanje neimovitih bolnikov v zdraviliščih sploh, ne samo tistih jetičnikov, ki so že v ubožni preskrbi, ubožnopravno plačljivi, še je to zdraviljenje po zdravniškem mnenju edino sredstvo, od katerega se je nadejati bistvenega uspeha pri boleznih. Ta naredba je provzročila takozvano novodobno odvrtačajočo ubožno preskrbo, ki si pridobiva vedno več priznanja. S to preskrbo naj bi se zdravstveno propadajoče rodbine, sosebo jetične obvarovale popolne propasti in nje posledice, da bi pozneje vsled nezmoglosti za zaslužek docela in dokončno prišle pod ubožno preskrbo. Prej so se brigali za jetične neimovite osebe šele potem bolj resno, ko so bile že hudo bolne in ne več za delo. Sedaj jim že nudijo priliko in veselo nado, da ozdravijo v začetku bolezni, in duvajo v veliki sili njih svojce, ki bi kdaj pozneje sicer tudi prišli na skrb ubožni upravi.

Druge naprave, katerih smotrovito sodelovanje je vsakakor pritegniti, so bolniške in obratne blagajnice. Večina jetičnih delavcev pripada k njim in jim provzroča velike stroške. Njim samim mora biti od tega, da oboleli delavci ozdravijo čimprej, nevarnosti izpostavljeni pa da se ubranijo bolezni. Iz tega razloga so mnoge bolniške blagajnice, sosebo na Nemškem, ustanovile svoja zdravilišča za jetičnike in odpočivališča. Druge blagajnice, ki nimajo svojih naprav, dovoljujejo svojim članom ne le sredstev za zdravljenje v takih zavodih ampak naklanjajo tudi prostovoljno njih rodbinam en del (zvečine polovico) dotične bolnišnice. Te podpore pa nikakor niso vezani dajati, saj navadno daleč pres-gajo stroški za zdravljenje v zavodu bolnišnično, ki sicer gre bolnemu članu. Toda naprave, kakor bolniške blagajnice, morejo misliti ne le na sedanjost, nego tudi na preteklost. Delavci prihajajo z vedine iz delavskih rodbin. Čimbolj se jetika pri teh zatra in utesnjuje, tem manjše stroške bo ta bolezen prizadevala od leta do leta bolniškim blagajnicam. — Pri nas, ki nimamo še zdravilišč za jetičnike in odpočivališč, bo podružnica naravnost pospeševala dotične namene in teženje bolniških in obratnih blagajnic, in zato se pač nadeja, da bodo te blagajnice po svoji izkušnosti z njo sodelovale in jo primerno denarno podpirale.

(Dolje prih.)

Občni zbor društva „Pravnik“.

(Konec.)

Po blagajniku je poročal letos tudi društveni knjižničar g. A. Dermota. Dejal je, da bi bil pravzaprav lahko vzornu kratek s svojim poročilom. Knjižnica je sedaj urejena, seznam knjig in časopisov je sestavljen in začel je knjižnico izpopolnjevati tudi z najnovejšimi pojavi naše literature, zlasti iz češko-juridčne književnosti. Vendar s knjižnico, kakršna je dandanes, nikakor ne moremo biti zadovoljni, ker je le nekaj konglomerat, ki se je slučajno naletel v troje lepih omar v justični palači. Redki posamezniki, dr. Supan, dr. Skofic so darovali tuptam kakšen zvezek. Z nekaterimi tuzastvenimi korporacijami si je »Pravnik« zamenjal publikacije, nekatere časopise pa je društvo naročilo.

Za knjižnico se tedaj ni skrbelo sistematično. Odločal je zgolj slučaj. Zategadelj je v knjižnici več nepotrebnosti nego aktualnosti. Tu se nabaja več zakonov v mnogoštevilnih starejših izvodih. Škoda za prostor, ki ga zabašejo tako knjige.

Modernega nima knjižnica nič — če se izvzame tistih par publikacij, ki jih je dobila od »Sbornika ved státních a pravých« v Pragi zadnje leta.

Čisto brezpomembni so tudi stenografski zapisniki iz drž. zbora. En sam letnik pobere pol omare — bogme, da vsebina ni vredna tega prostora.

Če hočemo imeti dobro, moderno, aktualno knjižnico, napolnimo jo z modernimi knjigami, ne pa z avstrijskega drž. zbora stenografskimi zapisniki! Praktično so brez pomena, teoretično niso za nič!

Zgodi se pa čisto lahko, da se modernizira »Pravnikova« knjižnica. Če se vsako leto določi za nova dobra znanstvena dela strokovne literature vsota 100 K, imamo v desetih letih upoštevanja vredno knjižnico. Priročne knjige, postavne ima itak vsak sam; časopisi itak že dobajajo »Pravniku«, pa zakaj ne bi imeli tudi dobrih knjig v svoji knjižnici?

Predlog g. Dermota, da se naj določi letni znesek po 100 K za nakup znanstvenih knjig in predlog g. dr. K. Vodnika, da se naj vse, kar je v društveni knjižnici odveč in nepotrebnega, razdeli med akademična naša društva, se soglasno sprejmeta.

Na to se je govorilo in sklepalo o izdaji zakona o osebnih dohodninih v slovenskem prevodu, ki je že pripravljena z obširnimi komentarjem vred in ima služiti najširšim slojem davkoplačevalcev. Ker so vsa vprašanja glede stroškov itd. rešena, je občni zbor z veseljem sklenil, da naj to lepo delo »Pravnik« izda kot društveno publikacijo. Ta sklep pomeni lep napredek v društvu, ki je dosedaj naklanjalo svojo pozornost več ali manj le sodni in pravni vedi.

G. dr. Josip Kušar je nato izrekel željo, da bi društvo »Pravnik« pri namerovani reviziji našega državljankega zakonika izposlovalo na kompetentnem mestu primerno vpoštevanje sedanjih razmer v naših deželah, kjer žalibog tako bujno cvete izseljevanje v Ameriko. Da ima ta emigracija svoje posledice tudi v pravnem oziru, je znano. G. dr. Kušar je v dokaz tega navedel dva pravna primera, ki sta prezanimiva in dokazujeta, kako se te »amerikanske« pravde vlečejo skozi leta in leta. Sedajni zakon ne zadostuje več s svojimi starimi določili, ki teh »modernih« razmer seveda niso vpoštevala. Ko se tedaj pripravljajo revizija in reforma na polju našega državljankega prava, treba bode ozir jemati tudi na te izvanredne okoliščine in postavne določbe modernizirati v duhu sedanjega časa. Za to skrbeti, je stvar in naloga našega društva.

G. dr. Švigelj je potem sklicevalje se na svoje blagajniško poročilo podarjal, da si mora društvo »Pravnik« poiskati za izdajo slovenskih prevodov novih virov. Dobiti jih, ni lahka stvar. Vendar je dana prilika, da se v to lepo svrhu najde kje kaka podpora. Pred vsem pa pridejo v poštev obresti, ki natekajo v vseučiliščnem fondu ljubljanske občine, glede katerih nikomur niso vezane roke. Če se pomisli, da je izdaja slovenskih zakonikov krvava potreba za našo prakso in teorijo, se pa vporabi »vseučiliščnih« obrestij v ta namen tudi ničlé menda ne bode ustavljal. Radi tega predlaga gosp. dr. Švigelj: »Odboru društva »Pravnik« se naroča, da se obrne s prošnjo na mestno občino ljubljansko iz izposluje pri njej brezobrestno posojilo v primernem znesku, ki naj se nakaže iz obresti vseučiliščnega fonda in porabi za izdajo slovenskih zakonov.«

Predlog se sprejme soglasno in z veselim upanjem.

G. dr. Kušar predlaga, naj društvo stori vse potrebne korake, da se končno vendarle enkrat nastavi pri c. kr. deželni sodnji v Ljubljani slovenskega jezika v polni meri zmoglen zdravnik zvedenec. Povedal je pri tej priliki marsikaj zanimivega iz polpreteklosti in odločno protestiral zoper nadaljevanje vsake protekcije. Ta predlog je bil z zadovoljstvom pozdravljen, ali končno vendar odklonjen radi pomanjkanja društvene legitimacije ad hoc. Sicer pa se je izražala vsestranska nada, da se itak uresniči od vseh nas pričakovana namestitev slovenskega zdravnika.

Končno se je izvršila volitev predsednika in novega odbora. Za predsednika je bil vnovič izvoljen g. dr. Ferjančič, odbor je ostal tudi brez izmene, in se je takoj konstituiral. Le dr. Konrad Vodniček je odklonil zopetno izvolitev in se je na njegovo mesto izvolil g. dr. Žirovnik, odvetniški kandidat. S tem je bil dnevni red pri kraju.

Svojemu poročilu moramo še dopolniti, da se društveni podpredsednik in urednik »Pravniku« gosp. dr. Danilo Majaron ni mogel udeležiti zborovanja ker je na dopustu v Opatiji.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 26. januarja.

— **Uradni dementi.** Uradoma se proglašajo kot popolnoma neosnovane govorice, da odstopi baron Hein z mesta deželnega predsednika na Kranjskem.

— **Občinski svet ljubljanski** je sinoči v tajni seji sklenil upokojiti policijskega svetnika g. Frana Podgorška.

— **V disciplinarni preiskavi!** Slovenski klerikalni poslanci so včeraj predložili ministrstvu disciplinarno pri-

tožbo proti kranjski deželni vladi, in sicer »radi krutega kršenja pravice povodom občinskih volitev v Kamniku«. Pasja dlaka — ta je pa huda! Ta ubegi grof Schaffgotsch! Kar smili se nam! Sicer je zgledno pobožen in strogo katoliškega prepričanja, ali ker je »kruto kršil pravico«, ga je dr. Šusteršič prijel s trdo roko in ga neusmiljeno spravil v disciplinarno preiskavo. Ali vidite, ljudje kršćanski, kak moč je dr. Šusteršič! Samo besedo reče in dvorni svetnik ter vodja deželnega predsedništva v vojvodini Kranjski je v disciplinarni preiskavi. Če se le dr. Šusteršiču ne bo zopet tako zgodilo, kakor pred leti. V Kamniku namreč nima prave sreče. Kakor je sedaj Kamnik vzrok, da hoče dr. Šusteršič spraviti grofa Schaffgotscha v disciplinarno preiskavo, tako je bil že enkrat Kamnik vzrok, da je dr. Šusteršič to isto poskusil z nekim drugim uradnikom, s tedanjim kamniškim kazenskim sodnikom Vidicem, ki je v Šusteršičevi tožbi proti županu Svetlinu razsodil, da je doprinešen dokaz resnice in da ima dr. Šusteršič od žindre umazane roke. Kakor sedaj grofa Schaffgotscha, tako je dr. Šusteršič tedaj obdolžil adjunkta Vidica, da je kruto kršil pravico, a disciplinarno pritožba je šla v nič in ostala je le — žindra. Kako bo z grofom Schaffgotschem, se kmalu pokaže, mislimo pa, da nič slabše, kakor z adjunktom Vidicem.

— Šoštanjске volitve — zakaj so bile razveljavljene?

Kakor se je v listih že poročalo, je c. kr. štajersko namestništvo volitve v občinski zastop šoštanjski razveljavilo in se je v nekaterih nemških listih tudi že pisalo, da je dalo povod temu postopanju slovenske volilne komisije. Takoj po volitvi se je pisalo, da so se gojile grozne nerednosti, da so se volilci siloma zadrževali, da so bili opravičeni volilci zavrženi, da se je politična oblast vkljub protestu od nemške strani ni pobrigala za vzdrževanje reda in miru. Danes smo v prijetnem položaju, poročati na podlagi oficijalnih dat, zakaj se je vlada čutila prisiljeno, volitve razveljaviti: Neka Ana N je bila vsled ovadbe čevljarja Mačka obsojena zaradi prestopka tatvine z obsojbo okrajnega sodišča v Šoštanju od 7. aprila 1904 na 5 dnevni zapor. Nemci so zahtevali, naj se ta volilka iz imenika volilcev črta, a reklamacijska komisija temu zahtevku ni mogla ugoditi, ker dotična razsodba z ozirom na vloženje vzklije ni bila pravomočna. Pri prisilni obravnavi dne 19. maja 1904 bila je razsodba prvega sodišča potrjena, valed česar se je imenovala volilka v smislu § 3 o volilnega reda iz imenika uradno črtala. To in le to je uporabila nepristranska vlada kot razlog za razveljavljanje šoštanjskih občinskih volitev, katere so po celem slovenskem Štajerju vzbudile tolike pozornosti.

— Nespodobna agitacija.

V Mariboru je izpraznjeno notarsko mesto. To mesto bi rad dobil zagriženi nemški notar Wiethaler iz Brežic. Njegova kompetenca se podpira na upravnem škandaloznem način. Po mariborskem okraju hodi namreč neki mož in nagovarja župane, naj prosijo justično ministrstvo, da imenuje Wiethalerja za notarja v Mariboru. Slovenskim županom predlaga ta mož slovenske prošnje, nemški škutarskim županom pa nemške prošnje, da jih naj podpišejo. Kto je neki tega moža najel, da se peha za Wiethalerja.

— Repertoar slov. gledališč.

— **Verdijeva velika opera »Trubadur«.** V nedeljo sta dve predstavi: popoldne ob 3. kot ljudska predstava izven abonementa pri znanih cenah Govekarjevi »Rokovnjač«, zvečer pa drugi »Trubadur«. — **Dramatičnemu društvu** je vročena izvirna enodejanka »Brat Sokol«, ki se vprizori še tekom meseca februarja.

— **Ivan Vavrč** t. V starosti 74 let je včeraj popoldne umrl upokojeni gimnazijski profesor g. Ivan Vavrč. Pokojnik je bil rodom Čeh

Borzna poročila.

„Kreditna banka“ v Ljubljani.

Uradni kurzi dn. borze 25. januarja 1905.

Naložbeni papirji.	Denar	Blago
4% majeva renta	100-20	100-40
4% srebrna renta	100-10	100-30
4% avstr. krona renta	100-25	100-40
4% zlata	119-65	119-45
4% ogrska krona	98-40	98-60
4% zlata	118-60	118-80
4% posojilo dežele Kranjske	99-50	101-—
4% posojilo mesta Spil	100-—	101-—
4% bos. herc. žel. pos. 1902	101-10	102-10
4% češka dež. banka k. o.	100-—	100-30
4% pešt. kom. k. o.	100-—	100-30
4% zst. pisma gal. d. hip. b.	101-50	101-65
4% zst. pisma Innerst. hr.	107-60	108-50
4% zst. pisma Innerst. hr.	100-10	101-—
4% ogrske cen.	100-50	101-20
4% z. pis. ogr. hip. ban.	100-—	100-90
4% obl. ogr. lokalnih železnice d. dr.	100-—	101-—
4% obl. češke ind. banke	100-75	101-75
4% prior. Trst-Poreč lok. žel.	99-—	—
4% prior. dol. žel.	99-50	100-—
4% juž. žel. kup. 1/2	315-75	317-75
4% avst. pos. za žel. p. o.	100-70	101-70
Srečke.		
Srečke od 1. 1860 1/2	187-—	189-60
„ 1864	276-—	279-—
„ tiske	165-—	167-—
„ zem. kred. I. emisije	311-—	321-—
„ II.	298-—	309-—
„ ogr. hip. banke	276-—	280-—
„ srbske & frs. 100-—	98-—	102-50
„ turške	132-50	133-50
Basilika srečke	21-50	22-50
Kreditne	476-—	487-—
Inomoške	80-—	84-—
Krakovske	88-—	91-—
Ljubljanske	66-—	71-—
Avst. rud. križa	53-65	55-65
Ogr.	29-—	30-—
Rudolfove	65-—	69-—
Salcburške	76-—	80-—
Dunajske kom.	529-—	540-—
Delnice.		
Južne železnice	88-20	89-20
Državne železnice	645-—	646-—
Avstr.-ogr. bančne delnice	1629-—	1639-—
Avstr. kreditne banke	669-25	670-25
Ogrske	786-—	787-—
Živnostenske	250-—	250-75
Premogokop v Mostu (Brüx)	672-—	678-—
Alpinae motan	509-25	510-25
Praske žel. ind. dr.	2448-—	2450-—
Rima-Muranyi	524-25	525-25
Trboviške prem. družbe	307-—	310-—
Avst. orožne tovr. družbe	541-—	545-—
Češke sladkorne družbe	186-—	187-50
Valute.		
C. kr. cekin	11-34	11-38
20 franki	19-12	19-14
20 marke	28-50	28-57
Sovereigns	22-95	24-02
Marke	117-45	117-65
Laški bankovci	95-50	95-70
Rubli	258-25	258-25
Dolarji	4-84	5-—

Žitne cene v Budimpešti.

Dne 26. januarja 1905.

Termin.

Pšenica za april	za 100 kg. K	19-68
Pšenica maj	„	19-48
Pšenica oktober	„	17-28
Rž april	„	15-38
Koruzna maj	„	14-82
Oves april	„	14-14

Efektiv.

Brez prometa.

Meteorologično poročilo.

Vidna nad morjem 3062. Srednji srčni tlak 758.0 mm

Januar	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo
25.	9. zv.	743.8	-7.6	sr. zahod	jasno
26.	7. zv.	739.7	-4.8	sr. sever	oblačno
	2. pop.	740.1	-0.7	sl. sv. zahod	oblačno

Srednja večerajšnja temperatura: -10.0° normale: -21.° Padavina 0.0 mm.

S tužnim srcem naznanjamo sorodnikom, prijateljem in znanec, da je naša ljubljena mati, stara mati, sestra in teta, gospa

Neža Burndorfer

vdova po nadspredniku juž. žel. včeraj ob pol. 9. uri zvečer po kratki, močni bolezni, previdena s sv. zakramenti za umirajočo, v 88. letu svoje starosti mirno v Gospodu zaspala.

Pogreb bo v petek, ob 4. uri popoldne v Zaloške ceste. Pokojno priporočamo v pobožno molitev.

Žalujemo ostali.

Zahvala.

Za mnogobrojne dokaze iskrenega sočutja povodom nepričakovane smrti naše nepozabne hčere

Stanke Gärtner

izrekamo tem potom vsem, ki so blagi pokojnici izkazali zadnjo čast ter darovali krasne vence, najtoplejšo zažalo. Osobito pa se zahvaljujemo p. n. učiteljicam in součencem, ki so rajnico spremile k večnemu počitku.

Žalujemo ostali.

2 mizarska pomočnika

vajena pohištvenih in stavbenih del sprejme takoj 298-1

JOSIP STARE, mizar na Bledu (v Gradu štev. 107).

Dobro ohranjena 300-1

lesena baraka

se po nizki ceni takoj proda. Več se izve na Dunajski cesti št. 69, nasproti topničarski vojašnici.

VABILO

XIV. redni občni zbor „Posojilnice v Žužemberku“

registr. zadruga z neomejeno zavezo ki se bode vršil v nedeljo, dne 5. februarja 1905 l. ob 4. uri popoldne v posojilnični pisarni v Žužemberku št. 26

DNEVNI RED:

1. Poročilo načelstva.
2. Poročilo nadzorstva.
3. Predložitev in potrjenje letnega računa za upravo leto 1904.
4. Volitev nadzorstva.
5. Slučajnosti.

Načelstvo.

304

„Slovenska Matica“ naznanja vsem društvnikom pretužno vest, da je njen odbornik in ustanovnik, gospod

IVAN VAVRŮ

c. kr. gimnazijski profesor v p.

včeraj popoldne po daljši bolezni v 73. letu svojega življenja mirno v Gospodu zaspal.

Pokojsnikov pogreb bode jutri, v petek, ob štirih popoldne iz mrtvašnice pri Sv. Krištofu.

Gospodje odborniki in društveniki se najljubše vabijo, da se pogreba v obilem številu udeležijo.

V LJUBLJANI, dne 26. januarja 1905.

Potrjim srcem naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znanecm tužno vest, da je gospod

IVAN VAVRŮ

c. kr. glmn. profesor v p.

danes, dne 25. januarja ob 1. uri popoldne po dolgi, mučni bolezni, previden s sv. zakramenti za umirajočo, v 74. letu svoje starosti mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb bode v petek, dne 27. januarja ob 4. uri popoldne iz mrtvašnice na pokopališču k Sv. Krištofu.

Sv. maše zadušnice se bodo brale v mnogih cerkvah. Nepozabnega pokojnika priporočamo v molitev in blag spomin.

V Ljubljani, dne 25. januarja 1905.

Žalujemo ostali.

Št. 2507.

Razglas.

V smislu §. 62 občinskega reda se razglasi, da je občinski svet deželne stolnega mesta Ljubljane v svoji javni seji dne 31. decembra 1904 sklenil, da je v založitev potroškov za občinske namene v smislu § 39 imenovanega občinskega reda pobirati od 1. januarja 1905 naprej od vseh vrst neposrednega davka izvzemši osobno dohodarino, tedaj:

- 1.) od domarine,
- 2.) od zemljarine,
- 2.) od kontingentovane pridobnine,
- 4.) od nekontingentovane pridobnine,
- 5.) od pridobnine od javnih podjetij,
- 6.) od plačarine in
- 7.) od rentnine petindvajset (25) odstotno občinsko doklado.

Mestni magistrat v Ljubljani

dne 22. januarja 1905.

239-1

Išče se za večjo gostilno v Ljubljani

gostilničar

ki ima gostilniško koncesijo na svoje ime. — Več se poizve v pivovarni G. Auerjevih dedičev v Ljubljani, Wolfsove ulice št. 12.

279-3

Najfinejše, vedno sveže

pustne krofe

kakor tudi vse druge 83-4

slaščičarske izdelke

priporoča

slaščičarna J. GOTTHARD

Ljubljana, Stari trg št. 6.

Varij žeml

Za vsako redovno važno ilustracijo kujejo e premno sem blagoslovu s otroki razdelila s prepisi več tisočev nabvalnih pisem tajno za so b v avst. mestnih gosp. A. KAUPA Berlin S. W. Lindenstrasse 60.

CUNARD LINE.

Prva direktna parobrodna vožnja **TRST-NEW YORK** in nazaj. 3633-7

Vozna cena v III. razredu

Ljubljana-New York 186 K

s pristo izvrstno hrano, pijačo in 100 kg. prtljage že od Ljubljane. Najpripravnejša in najcenejša pot iz Avstrije v Ameriko. — Pojasnila in vozne karte pri

F. NOWY, agentu

v Ljubljani, Dunajska cesta 32 poleg južnega kolodvora.

Avtomatske pasti na veliko za podgane gld. 2-—, za miši gld. 120, ujamejo brez nadzorovanja do 40 kom. v eni noči, ne pustijo duha in se same nastavijo. Past za ščurke „Eclipse“ ujame na tisoče ščurkov v eni noči; velja gld. 120. Povsod najboljši uspehi. Pošilja proti povzetju J. Schüller, Dunaj II, Kurzbaugasse 4. Nebroj priznanih pisem 2338-8

Pijte Klauerjev Triglav najzdravejši vseh likerjev.

Služba hranilničnega uradnika. Mestna hranilnica v Novem mestu razpisuje tem potom proviziorno službo

hranilničnega uradnika

z začetno letno plačo 1.400 kron, v slučaju posebne sposobnosti po dogovoru tudi več. — Po en letnem službovanju in dokazanem usposobljenju nastavi se definitivno s pravico do pokojnine.

Prednost imajo prosilci, ki so že službovali pri kaki hranilnici ali pa dovršili z dobrim vaspelom višjo trgovsko šolo — Lastnoročno pisane in s priporočili opremljene prošnje je vložiti do 15. februarja t. l.

301-1

Ravnateljstvo.

POZORI!

V začetku meseca februarja se preseli dobro znana trgovina

M. ŽARGI

skupno do meseca maja v Židovske ulice

zato se bode prodajalo pričenši z današnjim dnem do preselitve po izdatno znižani ceni. Nikdo naj ne zamudi te ugodne prilike.

Z odličnim spoštovanjem

M. ŽARGI Sv. Petra cesta štey. 8.

276-2

Ces. kr. avstrijske državne železnice.

C. kr. ravnateljstvo drž. železnice v Beljaku.

Izvod iz voznega reda.

Veljaven od dne 1. oktobra 1904. leta.

ODHOD IZ LJUBLJANE juž. kol. PROGA NA TRBIŽ. Ob 12. uri 24 m pomoči osobni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Inomost, Monakovo, Ljubno, čez Selthal v Aussee, Solnograd, čez Klein-Reifling v Steyr, v Linc, na Dunaj via Amstetten. — Ob 7. uri 5 m jutraj osobni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj, čez Selthal v Solnograd, Inomost, čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, Budejevice, Plzen, Marijine vare, Heb, Francove vare, Prago, Lipsko, čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 54 m popoldne osobni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Ljubno, Selthal, Solnograd, Lend-Gastein, Zell am See, Inomost, Bregenc, Curih, Ženeva, Pariz čez Amstetten na Dunaj. — Ob 3. uri 56 m popoldne osobni vlak v Trbiž, Šmohor, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Monakovo, Ljubno, čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, Budejevice, Plzen, Marijine vare, Heb, Francove vare, Karlove vare, Prago, direktni voz I. in II. razr., Lipsko, na Dunaj čez Amstetten. — Ob 10. uri ponoči osobni vlak v Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Inomost, Monakovo (Trst Monakovo direktni voz I. in II. razreda). — PROGA V NOVO MESTO IN KOČEVJE. Osobni vlaki. Ob 7. uri 17 m jutraj v Novo mesto, Straža, Toplice, Kočevje, ob 1. uri 5 m pop. istotako. — Ob 7. uri 8 m zvečer v Novo mesto, Kočevje. — PRIHOD V LJUBLJANO juž. kol. PROGA IZ TRBIŽ. Ob 3. uri 23 m jutraj osobni vlak z Dunaja čez Amstetten, Monakovo, Inomost, Franzensfeste, Solnograd, Linc, Steyr, Ischl, Aussee, Ljubno, Celovec, Beljak (Monakovo-Trst direktni voz I. in II. razr.). — Ob 7. uri 12 m jutraj osobni vlak iz Trbiža. — Ob 11. uri 10 m popoldne osobni vlak z Dunaja čez Amstetten, Lipsko, Prago (direktni voz I. in II. razreda), Francove vare, Karlove vare, Heb, Marijine vare, Plzen, Budejevice, Solnograd, Linc, Steyr, Pariz, Ženeva, Curih, Bregenc, Inomost, Zell am jezeru, Lend-Gastein, Ljubno, Celovec, Šmohor, Pontabel. — Ob 4. uri 44 m popoldne osobni vlak z Dunaja, Ljubna, Selthal, Beljaka, Celovca, Monakovoga, Inomosta, Franzensfesta, Pontabla. — Ob 8. uri 44 m zvečer osobni vlak z Dunaja, Ljubna, Beljaka, Šmohorja, Celovca, Pontabla, čez Selthal iz Inomosta, Solnograda čez Klein-Reifling, iz Steyra, Lince, Budejevice, Plzna, Mar. varov, Heba, Francovih varov, Praga in Lipskega. — PROGA IZ NOVEGA MESTA IN KOČEVJA. Osobni vlaki: Ob 8. uri 44 m jutraj iz Novega mesta in Kočevja, ob 2. uri 32 m popoldne iz Straže, Toplice, Novega mesta, Kočevja in ob 3. uri 35 m zvečer istotako. — ODHOD IZ LJUBLJANE drž. kol. V KAMNIK. Mešani vlaki: Ob 7. uri 28 m jutraj, ob 2. uri 5 m popoldne, ob 7. uri 10 m zvečer. — Ob 10. uri 45 m ponoči samo ob nedeljah in praznikih in le oktobra. — PRIHOD V LJUBLJANO drž. kol. IZ KAMNIKA. Mešani vlaki: Ob 6. uri 49 m jutraj, ob 10. uri 59 m popoldne, ob 8. uri 10 m zvečer. Ob 9. uri 56 m ponoči samo ob nedeljah in praznikih in le oktobra. — Čas prihoda in odhoda je označen po srednjeevropskem času, ki je za 2 min. pred krajevnim časom v Ljubljani.

„SLAVIJA“

vzajemna zavarovalna banka v Pragi.

Rez. fondi: 29,217.694-46 K Izplačane odškodnine in kapitalije: 78,324.623-17 K.

Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države z vseskozi slovensko narodno upravo.

Ves pojasnila daje:

Generalni zastop v Ljubljani, čegar pisarne so v lastnej bančnej hiši v Gospodskih ulicah štey. 12.

5-11

Zavaruje poslojpa in premoženje proti požarnim škodam po najnižjih cenah. Škoda cenjuje takoj in najkulantneje. Uživa najboljši sloves, koder posluje.

Dovoljuje iz čistega dobička izdatne podpore v narodne in občnkoristne namene.